

HUZURLU İBADET İÇİN PEYGAMBERİMİZİN TAVSİYESİ

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebi'ahû bi-ihşânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'dü fe-kâle resûlullahi sallallahu aleyhi ve sellem;

إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ وَحَضَرَ الْعِشَاءُ فَأَبْدُوا بِالْعِشَاءِ

İzâ ukîmeti's-salâtü ve hadara'l-'aşâu febdeû bi'l-'aşâi.

Buhârî, Müslim, İbn Mâce, Ahmed b. Hanbel, İbn Hibbân ve Dârimî rivayet etmişler bu hadîs-i şerîfi. Enes radiyallahu anh'den. Hazret-i Âişe'den de buna benzer bir rivayet var radiyallahu anha. Seleme b. Ekva'dan da var. Ebû Hüreyre'den de var.

Buyuruyor ki Peygamber efendimiz; hayret edeceksiniz belki;

İzâ ukîmeti's-salâtü. Namaz için ikamet getirildiği zaman, başlıyor namaz, namaz için ikamet getirildiği zaman.

Ve hadara'l-'aşâu veyahut *huddıra'l-'aşâü.* Akşam yemeği de konulmuşsa, hazırlanmış sa, namaza da kamet getirildi, hangisini yapacağız?

Yemek mi yiyeceğiz, namaz mı kılacağız?

Peygamber efendimiz sallallahu aleyhi vessellem buyuruyor ki;

Febdeû bi'l-'aşâi. Yemekle başlayınız. Yemeği yiyiniz.

Neden?

Çünkü yemek yemeden namaza durursa, namazda huzurlu olmayabilir aklı yemekte olabilir. Karnımda zil çalıyor yahu acaba efendim hanım ne yemek yaptı, yemekten kalktı mı bilmem ne. Sen namaz mı kılıyorsun. Bütün sofranın fikirleri kafasına hücum eder. Çünkü midesi meşgul ediyor. Zil çalıyor cangur cangur cangur cangur, karnından gur gur da filan, efendim aklı yemekte namazda huzur olmaz.

Herhalde bundan dolayı, Peygamber efendimiz önce yemeği yiyin, ondan sonra namazı kılarınız.

Şimdi buna benzer bazı başka hükümlerde var, tavsiyelerde var, Peygamber efendimiz tarafından yapılmış.

Mesela bir insanın, her akşam çektiği tesbihleri, kıldığı gece namazları kıldığı sırada uykusu bastırmışsa. Ne yapacak?

Önce uyuyacak, onu atacak üstünden, ondan sonra yapacak, yoksa uykulu uykulu, ya ben kaç rekât kılmıştım hay Allah, uykulu uykulu kıldım da rekâtları bilmem ne filan namazın içinde uyuklar bilmem ne, öyle olmayacak, uyuyacak namazı geç kılacak, sağlam kılacak, namazın güzel kılınması için bu. Git madem aklında yemek mi var, git yemeğini ye, namaza gel, ama namazı güzel kıl. Uykun mu var uyu. Ondan sonra evrâdını, nâfile efendim teheccüd namazını kılacaksan kıl. Bu önemli yani şey.

İlk önce o namazın huzurlu kılınmasına engel olabilecek olan hususlar bertaraf ediliyor, ondan sonra namaz kılınıyor. Bu namaza değer verildiği için, namazın çala çırpa kılınmaması

için, güzel kılınması için. Namaz yemekten daha az önemli olduğundan değil, bilakis çok önemli olduğundan, yemeği ye de şu önemli işi güzel güzel yap, aklın başında iken yap, aklın yemekte iken yapma.

Sormuşlar rivayete göre İmam-ı Âzam efendimize bu meseleyi, mesele olarak sormuşlar yani. Yemekle namaz aynı anda hazır olduğunda, yemek mi yiyelim namazı mı kılalım?

Sen nasıl yaparsın diye?

Bütün yemeğimin namaz olmasını, bütün namazımın yemek olmasını tercih ederim demiş. Yani ne demek istiyor?

Yemek yerken namazı kılayım ya, yemeğimi bitireyim de namazımı kılayım ya, aman vakit geçmesin, aman en faziletli yanı kaçmasın ya filan diye, yemek yerken hep namazı düşünecek. Namazı düşünmek, namaza durup ta yahu hanım kebab mı yaptı, köfte mi yaptı, kızartma mı yaptı, tavada mı yaptı, ızgarada mı yaptı, pilavda var mı, pilavı bilmem etli mi, zeytinyağlı mı, bilmem ne mi, bütün namazın yemek olmasına tercih ederim demiş. Bütün yemeğimin namaz olmasını; bütün namazın

yemek olmasına tercih ederim diye böyle bir latifeli cevap vermiş diye kulağıma gelmişti, doğru veya yanlış bilmiyorum ama kural bu.

a. Namazda Huşu İçin Engelleri Kaldırma

Diğer bir kural.

إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ وَأَرَادَ الرَّجُلُ الْخَلَاءَ فَلْيَبْدَأْ
بِالْخَلَاءِ

Izâ ukîmeti's-salâtü ve ve erâde'r-racülü'l-halâe fe'l-yebde' bi'l-halâi.

Bu da Ahmed b. Hanbel, İbn Abdülber, Neseî, İbn Mâce, İbn Hibbân, Hâkim, Beyhâki, Tirmizî, Taberânî gibi kaynaklarda var. Tirmizî sahih demiş. Dârimî var. Abdullah İbn Erkâm. Listede Dârimî de var. Abdullah İbn Erkâm rıyallahu anh.

Diyor ki Peygamber Efendimiz bunda bu hadîste de;

Izâ ukîmeti's-salâtü. Namaz için kamet getirildiği zaman, namaza başlanılacağı zaman yani.

Ve ve erâde'r-racülü'l-halâe. Adam da efendim bir yüz numaraya gitme ihtiyacım da var amma diye, o ihtiyacı hissettiği zaman, sıkıştım ama, kamet de getirildi amma, ne yap sam acaba filan diye efendim sıkışık olduğu takdirde, kamet getirildiği zaman.

Ve ve erâde'r-racülü'l-halâe. Önce ihtiyacı nı görmeye gitsin. Çünkü şey böyle abdesti sıkıştırıyorken namaz kılmak mekruh, doğru değil. Gitsin güzelce abdestini alsın, rahat bir şekilde, ondan sonra gelsin. Sıkışık sıkışık o namazı kılmasın.

Bu manada da hoşuma giden menâkıbten birisi. Şeyh efendinin birisinin mescidi varmış. Adam ihtiyar mübarek bir zat, saygı değer bir kimse, piri bir fani.

Vaazda demiş ki; benim camime efendim hamallar gelmesin. Hamal, hamal gelmesin. Benim camime hamalın gelmesini istemiyorum. Mescidi var, kendisi imam orda, namaz kıldırıyor filan, herkeste mübarek adam diye camisine geliyor, fakat bu şey koymuş, şart koşmuş. Benim mescidime hamal gelmesin. Eee avcıda gelmesin, avcılar da gelmesin be-

nim mescidime. Allah Allah. Sakalarda gelmesin. Saka'nın ne olduğunu belki bazı kardeşlerimiz bilmez, burada yetişenler. Eskiden evlerde böyle sular yoktu, musluklar yoktu, şarıl şarıl böyle çevirdiğin zaman sular akmazdı. Evlerin her evin de kuyusu da yoktu. Sular uzaklardan getirilirdi, taşınırdı, kovalarla, omuza bir efendim sopa takılarak, sopanın iki ucunda kova ile böyle tutarak, kovalarla taşınırdı. Bizim memlekette, toprak tepsilerle taşınır şu kadar yükseklikte, şöyle toprak testilerin içine doldurulur, şöyle taşınırdı, içi kulplu efendim. Bazı yerlerde tenekeyle taşınıyor. Teneke çıkınca tenekeleri temizlerler, efendim onu su taşımakta kullanılırlar. Çünkü bayağı hacimlidir teneke, yani 17 kilo su alır yani az değil. Testinin birde toprak olarak kendisinin ağırlığı var. Tabi fakara suyunu kendisi taşır da, biraz paralı olanlar, parayı verir, su taşıyanlardan parayı suyu alır. Dört teneke su ver, dört kova su ver, al şu kadar para diye. İşte buna saka derler. Su taşıyana saka. Su sakası, sulayıcı demek ama parayla satıyor suyu.

Şimdi sakalar gelmesin demiş, avcılar gelmesin, hamamlar gelmesin.

Hocam demişler yani sen bazı meslekleri niçin dışlıyorsun?

Mescide gelmesin. Niçin istemiyorsun?

Niye avcılar yani başka geçimi yok, onunla avlanacak, bilmem satacak, yaşayacak, geçinecek. Kıtlık var, zorluk var geçimde.

Demiş ki evladım ben onu latife diye söyledim. Avcı dediğim, namaza durur Allahu Ekber, sağına soluna bakar, kuş mu arıyorsun, av mı avlayacaksın, namaza durdun, niye etrafına bakıyorsun?

Namaza durunca bakılacak yer secde mahalli.

Niye etrafa bakınıyorsun?

Avcı mısın sen?

Av mı arıyorsun?

Onları kastediyorum. Yani namazı huşu içinde kılsın, öyle sağa sola bakmasın demek istiyorum demiş.

Peki saka'dan kastın ne?

Çişi vardır, idrarı vardır, yüz numara gitse abdesti bozulacak, abdest almaya üşeniyor, şu namazı çıkartıyım, ondan sonra abdest alıyım.

O da su taşıyor yani deyimde. Efendim onu, onları kastediyorum. Yani küçük abdesti kendisini zorluyorken namaz kılmak, kılmayı bunu da çıkarttım diyenleri kastediyorum demiş.

Peki hamal?

Hamal da daha büyük ihtiyacı olduğu halde, efendim işte şu namazı kılayım da işte ondan sonra giderim de filan diye kendisini tutanı, işte onları kast ettiğini söylemiş. Ama burada da görüyoruz. Eğer yüz numara ihtiyacı varsa ilk önce o ihtiyacını görsün diyor Peygamber efendimiz.

b. Göğün Kapılarının Açıldığı An

Üçüncü hadîs-i şerîf.

Taberânî'den, Ebû Umame el-Bâhilî raddiyallahu anh râvisi.

Peygamber efendimiz buyurmuş ki;

إِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ فَتَحَتْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ
وَاسْتُجِيبَ الدُّعَاءُ وَإِذَا انْصَرَفَ الْمُنْصَرِفُ
مِنَ الصَّلَاةِ وَلَمْ يَقُلِ اللَّهُمَّ أَجْرُنِي مِنَ النَّارِ
وَأَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ وَزَوِّجْنِي مِنَ الْحُورِ الْعِينِ

قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا وَيْحَ هَذَا أَعْجَزَ أَنْ يَسْتَجِيرَ
مِنْ جَهَنَّمَ وَقَالَتِ الْجَنَّةُ يَا وَيْحَ هَذَا أَعْجَزَ أَنْ يَسْأَلَ
الْجَنَّةَ وَقَالَتِ الْحُورُ الْعِينُ يَا وَيْحَ هَذَا أَعْجَزَ
أَنْ يَسْأَلَ اللَّهَ أَنْ يُزَوِّجَهُ مِنَ الْحُورِ الْعِينِ

İzâ ukîmeti's-salâtü fütihat ebvâbü's-semâi ve's-tücîbe'd-du'âü ve ize'n-sarafe'l-münsarifü mine's-salâti ve lem yekul Allâhümme ecirnî mine'n-nâri ve edhılni'l-cennete ve zevvicnî mine'l-hûri'l-'îni kâleti'l-melâiketü yâ veyha hâzâ e'aceze en yestecîra min cehenneme ve kâleti'l-cennetü yâ veyha hâzâ e'aceze en yes'ele'l-cennete ve kâleti'l-hûri'l-'îynü yâ veyha hâzâ e'aceze en yes'elallahe en yüzevicehû mine'l-hûri'l-'îni.

Namaza kamet getirildiği zaman, Allahu Ekber Allahu Ekber, namaza başlandığı zaman.

Fütihat ebvâbü's-semâi. Göğün kapıları açılır. Biliyorsunuz göğün kapıları var, her zaman herkes geçemiyor, kaç defa söyledim. Bu bir manevi hakikât. Göğün kapıları açılır. Yani dualar, ibadetler geçecek yani, yasaklanmayacak.

Ve's-tücîbe'd-du'âü. Dualar makbul olur. Onun için o arada dua etmek iyidir yani, ezanla kamet arasında dua etmek, makbul vakitlerden birisi o. Duada müstecab olur.

Ve ize'n-sarafe'l-münsarifü mine's-salâti. Namaz kıldıktan sonra, namazı kılan camiden giderken.

Ve lem yekul Allahümme ecirnî mine'n-nâri ve edhılni'l-cennete ve zevvicnî mine'l-hûri'l-îni kâleti'l-melâiketü yâ veyha hâzâ e'aceze en yestecîra min cehenneme ve kâleti'l-cennetü yâ veyha hâzâ e'aceze en yes'ele'l-cennete ve kâleti'l-hûri'l-îynü yâ veyha hâzâ e'aceze en yes'elallahe en yüzevicehû mine'l-hûri'l-îni.

Ve lem yekul Allahümme ecirnî mine'n-nâri ve edhılni'l-cennete ve zevvicnî mine'l-hûri'l-îni Bu duayı etmeden gitmişse, namaz kılan kimse.

Bu dua ne?

Allahümme ecirnî mine'n-nâri. Ya Rabbi! Beni cehennemden koru. *Ve edhılni'l-cennete ve mea'l-ebrâr.* Beni iyi kullarıyla beraber cennetine sok. *Mea'l-ebrâr* yok burada. Cennetine beni sok.

Ve zevvicnî mine'l-hûri'l-‘îni. “O güzel gözlü, mübarek hûrilerle beni evlendir Ya Rabbi!” demeden giderse namazdan. Şimdi biz namazı kıldık, bunu demeden kapıdan gidersek, bir kimse böyle giderse ne olur?

Kâleti'l-melâiketü. Melekler derki; *yâ veyha hâzâ.* Yazık şu adama ya, tüh be yazık olsun adama derler, gidene. *Yâ veyha hâzâ e’aceze en yestecîra min cehenneme.* Yani cehennemden Allaha sığınmaktan aciz mi oldu da söylemedi gidiyor. Beni cehenneme atma Ya Rabbi! cehennemden koru demekten aciz mi oldu da demeden gidiyor. Tüh be, yazık be, vay be kaçırdı fırsatı, bu kaçır mıydı, kaçırdı fırsatı demek. Sonra melekler böyle der.

Sonra.

Ve kâleti'l-cennetü. Ve cennette der ki; *yâ veyha hâzâ.* Tüh be, vah zavallı ya, tüh be yazık etti şu adam. *Yâ veyha hâzâ e’aceze en yes’ele’l-cennete.* Cenneti isteyiverseydi Allah’tan. Aciz mi kaldı, ne mani vardı, ne olurdu isteyiverseydi cenneti, yazık etti be, kaçırdı fırsatı ya, der cennette.

Hûrilere gelince. *Ve kâleti'l-hûri'l-îynü. Hûri'l-îynü* der ki; bunun manasını söyleyeceğim sonra. *Yâ veyha hâzâ.* Tüh, yazık olsun şu adamcağıza, vay be ne fırsat kaçırdı. *E'aceze.* Gücü yetmez miydi, aciz miydi ki;

En yes'elallahe en yüzevicehû mine'l-hûri'l-îni.. Allah'ın kendisinin hûrilerle evlendirmesini isteyiverseydi. *Mine'l-hûri'l-îni* deyiverseydi. Yani aciz mi kaldı bundan derler.

Bunlardan ne anlıyoruz?

Bu duaları söyleyelim.

Allahümme ecirnâ mine'n-nâri ve edhılne'l-cennete me'a'l-ebrâri ve zevvicnâ mine'l-hûri'l-îyni duasını yapalım.

El-hûri'l-îyn demek?

El-hûr, ahver kelimesinin çoğulu. *Ahver* veyahut müennesi *havrâ* çoğulu, hûr geliyor, şey demek?

Gözü gayet güzel. Gözü kapkara gözlü, bembeyaz akı, kapkara şeyi kirpikleri kıvrık güzel gözlü. Gözünün karası kara, akı ak, çok güzel gözlü demek *Ahver*. Çoğulu işte onlar, o

gözleri o kadar güzel olan cennet hatunları demek.

‘Îyn ne demek?

‘Îyn de, *a’yen* müzekkeri, ‘*aynâu* müennesi, çoğulu da ‘îyn geliyor. O da gözleri gayet hoş ve iri demek. Bu ikisi gözün sıfatı yani böyle gözleri bu kadar güzel olan bu cennet hatunları ile evlenmeyi istemediği, istemekten aciz miydi ki istemeden gitti. Yazık şu adama diye esef ederler, kaçırdı fırsatı derler.

Onun için bu duayı ezberleyin.

Allahümme ecirnî mine’n-nâri ve ed-hılni’l-cennete me’a’l-ebrâri ve zevvicnî mine’l-hûri’l-’iyini.

Allah bizi cehennemden korusun. Cennetine dahil eylesin. Hûri hatunlarıyla efendim evlendirsin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü